

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 3C/196/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6816203422
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Šedivec
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2016:6816203422.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudcom JUDr. Miroslavom Šedivcom v právnej veci žalobcu: CD Consulting s. r. o., IČO: 26 429 705, sídlo: Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., IČO: 36 864 421, sídlo: Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, proti žalovaným: 1/ O. P., nar. XX.XX.XXXX, S. W. XXX XX O. XX, o zaplatenie 82,- Eur príslušenstvom, 2/ U. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX M. XXX, o zaplatenie 530,23 Eur s príslušenstvom, 3/ H. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. I. XXX/X, XXX XX H., t. č. bytom U. XX/XX, XXX XX H., o zaplatenie 588,21 Eur s príslušenstvom, 4/ U. F., A.. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX P. T. D. XXX, o zaplatenie 293,- Eur s príslušenstvom, 5/ H. Š., A.. XX.XX.XXXX, IČO: 46 292 551, miesto podnikania 049 13 Hucín 188, trvale bytom XXX XX M. XXX, t. č. bytom XXX XX O. XXX, o zaplatenie 712,15 Eur s príslušenstvom, 6/ P. Š., nar. XX.XX.XXXX, IČO: 37 187 902, miesto podnikania a trvale bytom O. XXXX/XX, XXX XX H., o zaplatenie 1.027,97 Eur s príslušenstvom, 7/ D. S., A.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q.. I. XXXX/XX, XXX XX H., o zaplatenie 533,23 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Návrh žalobcu proti žalovanej 1/, z a m i e t a .

Návrh žalobcu proti žalovanému 2/, z a m i e t a .

Návrh žalobcu proti žalovanému 3/, z a m i e t a .

Návrh žalobcu proti žalovanej 4/, z a m i e t a .

Návrh žalobcu proti žalovanému 5/, z a m i e t a .

Návrh žalobcu proti žalovanému 6/, z a m i e t a .

Návrh žalobcu proti žalovanej 7/, z a m i e t a .

Žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa návrhmi na uplatnenie pohľadávok podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „nariadenie č. 861/2007“), podanými vo veciach vedených Okresným súdom Revúca pod sp. zn. 3C/196/2016, 3C/197/2016, 3C/200/2016, 3C/201/2016, 3C/202/2016, 3C/205/2016 a 3C/206/2016 domáha proti žalovaným 1/-7/ zaplatenia pohľadávok zo zmienek vystavených žalovanými 1/-7/ na rad spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., IČO: 35 807 598, sídlo Pribinova 25, 811 09 Bratislava, ktoré boli rubopismi prevedené na žalobcu.

2.Súd v konaní postupoval podľa nariadenia č. 861/2007, a keďže podľa článku 19 nariadenia č. 861/2007 pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie, postupoval súd v konaní tiež podľa ustanovení Civilného sporového poriadku.

3.S ohľadom na to, že súd vo veci mienil vykonať dokazovanie aj takými dôkazmi, ktoré v podaných návrhoch žalobca neuviedol, súd podľa článku 5 ods. 1, článku 7 ods. 1 písm. c) a článku 9 nariadenia č. 861/2007 nariadil vo veci pojednávanie, na ktoré predvolal účastníkov konania, pričom žalobcu písomne upovedomil o tom, že na pojednávaní vo veci budú vykonané aj žalobcom nenavrhnuté dôkazy listinami z exekučných spisov oprávneného POHOTOVOSTĚ, s. r. o. proti žalovaným 1/-7/ ako povinným, prípadne listinami, ktoré na pojednávaní predložia žalovaní 1/-7/ a výsluchom žalovaných 1/-7/. Kópie vykonávaných listinných dôkazov súd žalobcovi ani žalovaným 1/-7/ nezasielal, možnosť vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom na pojednávaní neprítomní účastníci konania, ale najmä žalobca nevyužili. Z hľadiska zachovania procesných práv žalobcu je podstatné to, že žalobca bol o rozsahu na pojednávaní vykonávaného dokazovania vopred informovaný a svojou neúčastťou, resp. neúčastťou svojho zástupcu sám možnosť vyjadriť sa k vykonávanému dokazovaniu odmietol. O nariadení pojednávania súd nerozhodoval osobitne formalizovaným postupom, napr. vydaním uznesenia, keďže podľa § 5 ods. 1 nariadenia č. 861/2007, písomne je potrebné vyhotoviť iba rozhodnutie súdu o odmietnutí žiadosti strany o nariadenie ústneho pojednávania.

4.Žalovaným 1/-7/ súd doručil návrh žalobcu spolu s tlačivom C podľa článku 5 ods. 2 nariadenia č. 861/2007.

5.Žalovaní 1/, 2/, 3/, 5/, 6/ a 7/ sa k návrhu žalobcu nevyjadrili.

6.Žalovaná 4/ sa k návrhu žalobcu vyjadrila písomne tak, že ona si svoje záväzky spláca.

7.Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: zo spisu sp. zn. 3C/196/2016 zmenka č. I. 4, zo spisu sp. zn. 3C/197/2016 zmenka č. I. 4, zo spisu sp. zn. 3C/200/2016 zmenka č. I. 4, zo spisu sp. zn. 3C/201/2016 zmenka č. I. 4, zo spisu sp. zn. 3C/202/2016 zmenka č. I. 4, zo spisu sp. zn. 3C/205/2016 zmenka č. I. 4 a zo spisu sp. zn. 3C/206/2016 zmenka č. I. 4, zmluvy o úvere č. I. 40, 43, 46, 50, 53, 60 a 66, zmenky č. I. 41, 44, 47, 51, 54, 61 a 67, lustrácie v Sociálnej poisťovni č. I. 42, 45, 48, 52, 58, 62 a 68, výpisy zo živnostenského registra č. I. 59 a 65, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17CoE/39/2015-38 č. I. 55, kópia čitateľných všeobecných podmienok poskytnutia úveru č. I. 69, a vyjadreniami žalovaných, na základe čoho mal preukázaný nasledovný skutkový stav:

8.Žalovaná 1/ dňa 29.06.2011, žalovaný 2/ dňa 14.11.2011, žalovaný 3/ dňa 21.11.2011, žalovaná 4/ dňa 26.10.2011, žalovaný 5/ dňa 12.10.2011, žalovaný 6/ dňa 12.09.2011 a žalovaná 7/ dňa 16.08.2011, podpísali zmenky vystavené na rad spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., každá zmenka bola vystavená vyplnením identického formulára, v každej zmenke je uvedená príslušná zmenková suma, zmenkový úrok 0,25 % denne spolu s dátumom, od ktorého sa zmenkový úrok uplatňuje, všetky zmenky sú splatné pri ich predložení v sídle spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., s doložkou „bez protestu“ a s ďalšou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Vystavené zmenky boli následne nedatovanými rubopismi prevedené na rad žalobcu.

9.Z kópií rovnakých zmeniek a zmlúv o úvere zabezpečených z exekučných spisov vedených Okresným súdom Revúca na návrh spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. ako oprávneného proti žalovaným 1/-7/ ako povinným vyplýva, že všetky uvedené zmenky boli žalovanými 1/-7/ vystavené v súvislosti s poskytnutím úveru spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. ako veriteľom žalovaným 1/-7/ ako dlžníkom. Uvedená súvislosť vyplýva z dátumu vystavenia zmeniek a sériového čísla zmeniek, ktoré sú zhodné s dátumami uzatvorenia zmlúv o úvere a sériovými číslami zmlúv o úvere. Z bodu 13. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru vyplýva, že predmetné zmenky boli takto vystavené za účelom zabezpečenia záväzkov dlžníkov z úverovej zmluvy.

10.POHOTOVOSTĚ, s.r.o. ako veriteľ a žalovaná 1/ ako dlžník uzavreli dňa 29.06.2011 zmluvu, na základe ktorej táto obchodná spoločnosť poskytla žalovanej 1/ úver vo výške 200,- Eur, pričom žalovaná 1/ sa zaviazala, že tejto spoločnosti zaplatí 360,- Eur v 9 mesačných splátkach vo výške 40,- Eur. V

zmluve je uvedené prehlásenie dlžníka, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon povolania, pričom z lustrácie v Sociálnej poisťovni žalovanej 1/ vyplýva, že žalovaná 1/ v roku 2011 nebola nikde zamestnaná a nevykonávala ani žiadnu podnikateľskú činnosť.

11. POHOTOVOSTĚ, s.r.o. ako veriteľ a žalovaný 2/ ako dlžník uzavreli dňa 14.11.2011 zmluvu, na základe ktorej táto obchodná spoločnosť poskytla žalovanému 2/ úver vo výške 350,- Eur, pričom žalovaný 2/ sa zaviazal, že tejto spoločnosti zaplatí 672,- Eur v 12 mesačných splátkach vo výške 56,- Eur. V zmluve je uvedené prehlásenie dlžníka, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon povolania, pričom z lustrácie v Sociálnej poisťovni žalovaného 2/ vyplýva, že žalovaný 2/ nikdy nebol nikde zamestnaný a nevykonával ani žiadnu podnikateľskú činnosť, poberá iba invalidný dôchodok. Z vyjadrenia zástupcu žalovaného 2/ na pojednávaní vyplýva, že žalovaný 2/ prostriedky z úveru použil na financovanie nákupu dreva a ošatenia. Žalovaný 2/ je hluchonemý a nerozpráva, vidí a vie sa podpísať.

12. POHOTOVOSTĚ, s.r.o. ako veriteľ a žalovaný 3/ ako dlžník uzavreli dňa 21.11.2011 zmluvu, na základe ktorej táto obchodná spoločnosť poskytla žalovanému 3/ úver vo výške 500,- Eur, pričom žalovaný 3/ sa zaviazal, že tejto spoločnosti zaplatí 984,- Eur v 12 mesačných splátkach vo výške 82,- Eur. V zmluve je uvedené prehlásenie dlžníka, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon zamestnania, pričom z lustrácie v Sociálnej poisťovni a z vyjadrenia žalovaného 3/ na pojednávaní vyplýva, že žalovaný 3/ v čase uzatvorenia zmluvy bol zamestnaný, úver si zobral pretože mal v práci úraz a potreboval peniaze na zaplatenie nájomného a bežných výdavkov. Žalovaný 3/ vie čo je zmenka, nepamätá sa však, či zmenku podpísal.

13. POHOTOVOSTĚ, s.r.o. ako veriteľ a žalovaná 4/ ako dlžník uzavreli dňa 26.10.2011 zmluvu, na základe ktorej táto obchodná spoločnosť poskytla žalovanej 4/ úver vo výške 500,- Eur, pričom žalovaná 4/ sa zaviazala, že tejto spoločnosti zaplatí 984,- Eur v 12 mesačných splátkach vo výške 82,- Eur. V zmluve je uvedené prehlásenie dlžníka, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon povolania, pričom z lustrácie v Sociálnej poisťovni a z vyjadrenia žalovanej 4/ na pojednávaní vyplýva, že žalovaná 4/ v čase uzatvorenia zmluvy bola nezamestnaná, poberala iba dávku v hmotnej núdzi, údaj na zmluve o tom, že by mali byť finančné prostriedky poskytnuté na výkon povolania bol doplnený obchodným zástupcom spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., takto majú pouzátvárané zmluvy všetci v Muránskej Dlhej Lúke. Zmluvu o úvere uzatvárala žalovaná 4/ s obchodným zástupcom spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. U. W., ktorý vypísal text tejto zmluvy, žalovaná 4/ zmluvu iba podpísala. Prostriedky z úveru použila na opravu domu - na zakúpenie betónu a dreva na dom, v ktorom býva. Podpis na zmluve a na zmenke patrí mne. Čo je to zmenka žalovaná 4/ nerozumie, pamätám si len toľko, že zmluvu uzavrela, podpísala a dostala peniaze.

14. POHOTOVOSTĚ, s.r.o. ako veriteľ a žalovaný 5/ ako dlžník uzavreli dňa 12.10.2011 zmluvu, na základe ktorej táto obchodná spoločnosť poskytla žalovanému 5/ úver vo výške 400,- Eur, pričom žalovaný 5/ sa zaviazal, že tejto spoločnosti zaplatí 792,- Eur v 12 mesačných splátkach vo výške 66,- Eur. V čase uzatvorenia zmluvy mal žalovaný 5/ platné živnostenské oprávnenie v predmete podnikania prípravné práce k realizácii stavby. Zmluva o úvere medzi spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. a žalovaným 5/ bola formálne uzatvorená so žalovaným 5/ ako fyzickou osobou podnikateľom, pričom vnútorný obsahový nesúlad údajov v zmluve obsiahnutých týkajúcich sa identifikácie žalovaného 5/ ako dlžníka aj údajmi fyzickej osoby s ohľadom na ďalšie okolnosti uzatvorenia zmluvy (použitie typizovaného formuláru a pod.) má za následok, že žalovaného 5/ je potrebné považovať vo vzťahu k spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. za spotrebiteľa ako to vyplýva aj z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17CoE/39/2015-38 zo dňa 30.04.2015, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Okresného súdu Revúca o zastavení exekúcie voči žalovanému 5/ ako povinnému. Z vyjadrenia zástupcu žalovaného 2/ na pojednávaní, ktorý je otcom žalovaného 5/ vyplýva aj to, že peniaze z úveru žalovaný 5/ použil zrejme pre svoje deti a na opravu domu; uzatvorenie zmluvy o úvere by tak nesúviselo s predmetom jeho podnikateľskej činnosti.

15. POHOTOVOSTĚ, s.r.o. ako veriteľ a žalovaný 6/ ako dlžník uzavreli dňa 12.09.2011 zmluvu, na základe ktorej táto obchodná spoločnosť mala poskytnúť žalovanému 6/ úver vo výške 800,- Eur, pričom žalovaný 6/ sa zaviazal, že tejto spoločnosti zaplatí 1216,- Eur v 4 mesačných splátkach vo výške 304,- Eur. V čase uzatvorenia zmluvy mal žalovaný 6/ platné živnostenské oprávnenie v predmetoch podnikania súvisiacich s obchodnou činnosťou. Zmluva o úvere medzi spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. a žalovaným 6/ bola formálne uzatvorená so žalovaným 6/ ako fyzickou osobou podnikateľom,

príčom vnútorný obsahový nesúlad údajov v zmluve obsiahnutých týkajúcich sa identifikácie žalovaného 6/ ako dlžníka aj údajmi fyzickej osoby s ohľadom na ďalšie okolnosti uzatvorenia zmluvy (použitie typizovaného formuláru a pod.) má za následok, že žalovaného 6/ je potrebné považovať vo vzťahu k spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. za spotrebiteľa, a to okrem iného aj z dôvodu, že podľa vyjadrenia žalovaného 6/ na pojednávaní, peniaze z úveru potreboval na živobytie, kým mu neprišla prvá výplata, uzatvorenie zmluvy o úvere teda nesúviselo s predmetom jeho podnikateľskej činnosti. Zmluvu o úvere žalovaný 6/ podpísal, úver mu však mal byť poskytnutý iba vo výške 600,- Eur a nie 800,- Eur ako je uvedené v zmluve. Žalovaný 6/ poprel, že by podpísal aj zmenku, pretože vie veľmi dobre, čo je zmenka a zmenku by v živote nepodpísal. S ohľadom na skutočnosť, že návrh žalobcu je súdom zamietnutý voči žalovanému 6/ aj z iného dôvodu, pravosťou podpisu žalovaného 6/ na zmenke sa súd nezaoberal.

16. POHOTOVOSTĚ, s.r.o. ako veriteľ a žalovaná 7/ ako dlžník uzavreli dňa 16.08.2011 zmluvu, na základe ktorej táto obchodná spoločnosť poskytla žalovanej 7/ úver vo výške 300,- Eur, pričom žalovaná 7/ sa zaviazala, že tejto spoločnosti zaplatí 588,- Eur v 12 mesačných splátkach vo výške 49,- Eur. V zmluve je uvedené prehlásenie dlžníka, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon povolania, pričom z lustrácie v Sociálnej poisťovni žalovanej 7/ a z vyjadrenia žalovanej 7/ na pojednávaní vyplýva, že žalovaná 7/ v roku 2011 nebola nikde zamestnaná a nevykonávala ani žiadnu podnikateľskú činnosť, naopak bola nezamestnaná, poberala opatrovateľský príspevok na chorú dcéru. Zmluvu o úvere vypisoval obchodný zástupca a žalovaná 7/ zmluvu aj zmenku podpísala, čo je to zmenka to však uviesť nevedela. Peniaze z úveru žalovaná 7/ potrebovala na zaplatenie nájomného a bežných výdavkov na živobytie.

17. Vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru je tiež uvedené, že dlžníci sú v prípade, že sa stane celý dlh splatným, povinní zaplatiť veriteľovi úrok z omeškania vo výške podľa 369 ods. 1 Obchodného zákonníka a dlžníci sú povinní v prípade porušenia svojich povinností zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 312,- Eur. Zmluvy o úvere ani všeobecné podmienky poskytnutia úveru neobsahujú dojednanie o tom, že dlžníci by boli povinní zaplatiť veriteľovi úrok vo výške 0,25 % denne.

18. Zmluvy o úvere medzi spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. a žalovanými 1/, 2/, 3/, 4/ a 7/ obsahujú prehlásenie dlžníka, že finančné prostriedky im boli poskytnuté na výkon zamestnania (žalovaný 3/) alebo povolania (žalovaní 1/, 2/, 4/ a 7/). Súdu z úradnej činnosti - z jeho rozhodovacej činnosti v iných veciach týkajúcich sa úverových vzťahov spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. je však známe, že toto prehlásenie dlžníka je obsahom zmlúv len z dôvodu, aby takto bola formálne vylúčená ochrana dlžníkov uzatvárajúcich zmluvy o úvere za účelom uspokojenia svojich individuálnych spotrebiteľských potrieb. Porovnaním textu vyplnených zmlúv o úvere ako aj zmienek (najmä tých, ktoré boli podpísané žalovanými 1/, 3/, 4/, 5/, 6/ a 7/) je aj bez vykonania znaleckého dokazovania z odboru písomoznalectva zrejmé, že formuláre týchto zmlúv a zmienek nevypisuje dlžník, ale obchodný zástupca spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o.; dlžníci len podpisujú už vopred vyplnený text zmluvy a zmienky, pričom ani nevedia, že súčasťou zmluvy je aj prehlásenie o účele použitia prostriedkov z úveru odporujúce skutočnému účelu použitia týchto prostriedkov, resp. nevedomujú si možný dôsledok pravdivosti tohto prehlásenia. Preto takto urobené vyhlásenie o účele použitia prostriedkov z úveru nie je prejavom vôle dlžníka a už vôbec nie je dôkazným prostriedkom k preukázaniu skutočného účelu použitia prostriedkov z úveru. Z vyjadrenia žalovaného 6/ zároveň vyplýva, že aj v prípade, ak zmluva o úvere je formálne uzatvorená s fyzickou osobou podnikateľom (žalovaní 5/ a 6/), prostriedky z úveru sú týmito dlžníkmi používané na účel, ktorý nesúvisí s predmetom ich obchodnej a podnikateľskej činnosti.

19. Podľa obsahu uzatvorených zmlúv o úvere spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., táto spoločnosť úvery na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania prakticky neposkytuje, čo je v rozpore so zisteniami súdu, že dlžníci prostriedky z úveru používajú na financovanie svojich bežných spotrebiteľských potrieb (kúpa vecí do domácnosti a pod.). S ohľadom na tieto skutočnosti známe súdu z úradnej činnosti, potvrdené aj vyjadreniami žalovaných 2/, 3/, 4/, 6/ a 7/, bol potom v konaní žalobca povinný preukázať, že zmenky, právo na zaplatenie ktorých si žalobca podanými návrhmi uplatňuje, boli žalovanými 1/-7/ vystavené na zabezpečenie úverov, ktoré boli žalovaným 1/-7/ poskytnuté na iný ako spotrebiteľský účel. Žalobca nenavrhol vykonať žiadne dôkazy a z obsahu podaných návrhov vyplýva, že sám žalobca ani nemá vedomosť o obsahu vzťahu žalovaných 1/-7/ a predchádzajúceho majiteľa zmienek - spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o.

20. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 4 písm. b) a písm. l) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré:

b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukládajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 30.11.2011, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30.11.2011, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom od 01.01.2011 do 30.04.2014, v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru nemožno splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom.

Podľa článku I § 11 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový, každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa článku I § 17 zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový v znení účinnom do 22.12.2015, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa článku I § 17 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový v znení účinnom od 23.12.2015, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Ak je žalovaný zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, možno majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom vždy.

Podľa článku I § 17 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový v znení účinnom od 23.12.2015, v konaní, v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky sa z úradnej povinnosti prihliadne na skutočnosti odôvodňujúce námietky podľa odseku 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa článku I § 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový, majiteľ môže postihom žiadať: 1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokami, ak boli dojednané; 2. šesťpercentové úroky odo dňa sročnosti; 3. trovy protestu a podaných zprávy, ako aj ostatné trovy; 4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa článku I § 75 zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový, vlastná zmenka obsahuje: 1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná; 2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu; 3. údaj sročnosti; 4. údaj miesta, kde sa má platiť; 5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť; 6. dátum a miesto vystavenia zmenky; 7. podpis vystaviteľa.

Podľa článku III § 3a zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový, neplatné sú zmenkové alebo šekové prejavy urobené v rozpore so zákazom použitia zmenky na zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy podľa osobitných predpisov.

21.Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalobcom predložené zmenky žalovaní 1/-/7/ vystavili za účelom zabezpečenia splnenia hlavných záväzkov z uzatvorených zmlúv o úvere, ktoré žalovaní 1/-/7/ uzatvárali mimo rámca svojej podnikateľskej činnosti teda v postavení spotrebiteľa so spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. ako dodávateľom. Ide teda o tzv. zabezpečovacie zmenky poskytnutých spotrebiteľských úverov, ktorých použitie bolo v čase ich vystavenia žalovanými 1/-/7/ zakázané § 17 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z.

22.V predmetnej veci dostáva sa tak do rozporu právna povaha zmenky ako dokonalého bezpodmienečného listinného cenného papiera nespornej povahy, kde zmenka sama osebe je jediným a celkom dostatočným dôvodom zaplataenia, ako aj abstraktnej povahy, ako samostatný záväzkový vzťah, s pravidlami práva na ochranu spotrebiteľa, ktorými je používanie zmeniek na splnenie alebo zabezpečenie záväzkov zo spotrebiteľských úverov vylúčené.

23.Žalobca ako indosatár zmeniek o sebe tvrdí, že nemá žiadnu vedomosť o obsahu vzťahu žalovaných 1/-/7/ a predchádzajúceho majiteľa zmeniek. Z vysokého počtu na žalobcu prevedených zmeniek (len v malom okrese Revúca si žalobca uplatňuje práva z 940 zmeniek prevedených na žalobcu od spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o.), a ďalej z toho, že všetky zmenky sú vystavené vyplnením identického formulára fyzickými osobami v postavení vystaviteľa zmenky na rad spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., ktorej predmetom podnikania je poskytovanie spotrebiteľských úverov, musí byť žalobcovi pri zachovaní obvyklej opatrnosti zrejmé, že skutočným dôvodom (kauzou) vystavenia zmeniek je zabezpečenie spotrebiteľských úverov. Nadobudnutím zmeniek tak žalobca vedome konal na škodu žalovaných 1/-/7/, pretože musel mať vedomosť o tom, že predmetné zmenky boli vystavené v súvislosti s poskytnutím spotrebiteľských úverov. Za tohto stavu nemožno žalobcu považovať za dobromyseľného nadobúdateľa zmeniek s účinkami v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. t.j. že by voči žalobcovi žalovaní 1/-/7/ nemohli namietat' skutočnosti týkajúce sa ich vlastného vzťahu s pôvodným majiteľom zmeniek.

24.Súdu nie je známy dôvod, pre ktorý doposiaľ nebolo spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. verejnoprávny opatrením zrušené oprávnenie na predmety činnosti poskytovanie spotrebiteľských úverov a poskytovanie úverov z vlastných zdrojov, keďže táto spoločnosť dlhodobo porušuje pravidlá poskytovania spotrebiteľských úverov a úverov ktoré nie sú spotrebiteľskými úvermi, ale podľa § 24 zákona č. 129/2010 Z. z. sa tiež spravujú vybranými pravidlami tohto zákona. Už zbežným právnym posúdením zrejmým na prvý pohľad je zjavné, že všetky uzatvorené zmluvy o úvere neobsahujú základné zákonom č. 129/2010 Z.z. predpísané náležitosti - najmä údaje o hodnote RPMN poskytnutého úveru a o priemernej hodnote RPMN, z ktorého dôvodu všetky spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. poskytnuté úvery považujú sa podľa zákona za úvery bez úrokov a bez poplatkov, z ktorých teda spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. vznikol nárok iba na vrátenie istiny poskytnutých úverov; žiadne ďalšie nároky spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o. voči svojim dlžníkom nemá. Spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o. však napriek tomu neváha pri svojej obchodnej činnosti používať zákonom zakázané zabezpečovacie zmenky poskytnutých spotrebiteľských úverov, zároveň sa neštíti uplatňovať si prostredníctvom zmeniek s dlžníkmi nedohodnutý úrok vo výške 0,25 % denne a takto vystavené zmenky, po predchádzajúcom neúspešnom uplatnení v exekučnom konaní, za účelom sťaženia možnosti uplatnenia práv spotrebiteľov previesť rubopisom na tretiu osobu (žalobcu), aby si táto uplatnila zmenkové hmotnému právu nezodpovedajúce nároky proti spotrebiteľom.

25.Ak je vylúčené použitie zmenky v určitých právnych vzťahoch (okrem spotrebiteľských vzťahov napr. vzťahy pracovnoprávne), potom skutočnosť, že zmenka bola vystavená k zabezpečeniu takéhoto právneho vzťahu nie je dôvodom neplatnosti zmenky, ale zakladá dôvodnú obranu dlžníka vo forme námietky neprípustného dôvodu zmenky (napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29Cdo 933/2008

zo dňa 24.09.2008, dostupný na www.nsoud.cz, alebo rozsudok Vrchného súdu v Prahe sp. zn. 9Cmo 122/2013 zo dňa 29.04.2013, dostupný na www.beckonline.cz). V tejto súvislosti potom ustanovenie článku III § 3a zákona č. 191/1950 Zb., podľa ktorého zmenkové alebo šekové prejavy urobené v rozpore so zákazom použitia zmenky sú neplatné je nesprávnou (napriek tomu účinnou a záväznou) trivializáciou hmotného práva. Nemožnosť uzavrieť zmenkovú dohodu o použití zmenky na rad je možné vyvodiť aj z ustanovení § 53 ods. 1 a § 53 ods. 4 písm. b) a písm. l) Občianskeho zákonníka, podľa ktorých spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať dojednania spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ktorými sú najmä ustanovenia dovoľujúce dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožiteľnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa, a ustanovenia obmedzujúce prístup spotrebiteľa k dôkazom alebo ukladajúce spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by mal niesť dodávateľ. Ak nie je právne prípustné previesť dlh dodávateľa na tretiu osobu, ak by sa tým zhoršila možnosť spotrebiteľa domáhať sa splnenia svojej pohľadávky, potom je nutné logicky dospieť k záveru, že rovnako sú nedovolené aj prevody pohľadávok dodávateľa (najmä zmenkových pohľadávok) na tretiu osobu, proti ktorej sa spotrebiteľ môže brániť iba s väčšími ťažkosťami, než by to bolo možné voči dodávateľovi, pričom práve prevod zmenky rubopisom má tieto dôsledky spojené s prenášaním dôkazného bremena ohľadom kauzálnych námietok podľa § 17 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. na spotrebiteľa (opäť rozsudok Vrchného súdu v Prahe sp. zn. 9Cmo 122/2013 zo dňa 29.04.2013, dostupný na www.beckonline.cz).

26. Pri riešení vyššie uvedenej kolízie pravidiel práva na ochranu spotrebiteľa vylučujúcich používanie zmeniek na zabezpečenie záväzkov zo spotrebiteľských úverov s formálnymi pravidlami zmenkového práva (najmä obmedzené možnosti kauzálnych námietok) je potom potrebné, aby súd zvážil, ktorému druhu právnych noriem dá prednosť. Vzhľadom k tomu, že ochrana spotrebiteľa okrem konkrétnych formalizovaných právnych noriem je aj všeobecným právnym princípom súkromného ako aj európskeho práva, ktoré má pred vnútroštátnym právom prednosť (článok 7 ods. 2 Ústavy SR), potom už samotný účel a povaha noriem práva na ochranu spotrebiteľa, na ktoré je potrebné prihliadať v každej situácii, určuje, že súd v uvedenej kolízii musí dať prednosť právu na ochranu spotrebiteľa, tým skôr v prípade, ak žalobca nie je dobromyseľným nadobúdateľom práv zo zmeniek. Uvedené platí bez ohľadu na to, kedy bola zmenka vystavená a platí to aj v situácii, kedy pasívni žalovaní svoje práva v konaní aktívne nebránia (kauzálne námietky sami neuplatňujú), pretože nemožno neprihliadať k tomu, čo je súdu známe, alebo čo vyplynulo z vykonaného dokazovania. Ak by k vylúčeniu ochrany spotrebiteľa neprihliadaním na obsah právneho vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom a tým k znemožneniu uplatnenia a zohľadnenia práv spotrebiteľa postačilo iba vystavenie zmenky, ktorej použitie je zákonom zakázané, potom iba mechanickou aplikáciou formálnych pravidiel zmenkového práva by sa právo stalo dokonalým nástrojom „odcizení a absurdity“ v zmysle nálezu Ústavného súdu ČR sp. zn. IV.ÚS 2427/12 zo dňa 01.02.2013 (dostupné na www.profipravo.cz). Poskytnutie právnej ochrany všeobecným súdom takému výkonu práva, ktorý je v skutočnosti zneužitím práva, je v rozpore s právom na súdnu a inú právnu ochranu. Hoci právny inštitút zmenky je založený na prísnej formálnosti zmenkových záväzkov, táto formálnosť samotná nemôže odchyliť práva zo zmenkového vzťahu v prospech jednej strany, túto skutočnosť je potrebné akcentovať najmä pri používaní zabezpečovacích zmeniek (nález Ústavného súdu ČR sp. zn. III.ÚS 980/13 zo dňa 19.06.2014, dostupné na www.profipravo.cz).

27. Preto súd aj bez návrhu alebo námietky žalovaných 1/-7/ prihliadol na zistenú skutočnosť, že žalovanými 1/-7/ vystavené zmenky za účelom zabezpečenia splnenia hlavných záväzkov z uzatvorených zmlúv o úvere, teda tzv. zabezpečovacie zmenky poskytnutých spotrebiteľských úverov, boli vystavené v rozpore so zákazom ich vystavenia plynúcim z v rozhodnom čase účinného § 17 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. Povinnosť súdu prihliadať na takéto kauzálne skutočnosti aj bez návrhu (z úradnej povinnosti) plynie aj z ustanovenia § 17 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb. účinného od 23.12.2015. Keďže povinnosť súdu prihliadať v konaní na skutočnosti odôvodňujúce kauzálne námietky nemožno uplatňovať inak ako v rámci súdneho konania, ustanovenie § 17 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb. účinného od 23.12.2015 je svojou povahou procesnoprávna norma (hoci je zaradená v inak hmotnoprávnom predpise). Tento procesnoprávny charakter normy má význam z hľadiska časovej pôsobnosti normy a teda možnosti jej aplikácie aj v konaniach začatých pred nadobudnutím účinnosti dňa 23.12.2015 ako aj vo všeobecnosti v konaniach, ktorých predmetom je posudzovanie právnych vzťahov zo spotrebiteľských zmeniek vystavených aj pred dňom 23.12.2015. V oblasti procesného práva platí ako základná zásada účinnosti právnych noriem princíp nepravej retroaktivity (napr. § 355 O. s. p. a ďalšie prechodné ustanovenia k početným novelizáciám O. s. p., § 470 CSP, ako aj iné

prechodné ustanovenia k iným procesným predpisom). Z povahy procesného práva tak vyplýva, že nové procesné právo (jeho zmeny) majú pôsobiť výlučne odo dňa nadobudnutia účinnosti nového zákona a to aj pre konania začaté pred jeho účinnosťou. Účinky procesných úkonov súdov a účastníkov, ktoré s nimi spájala (či nespájala) skoršia právna úprava, však zostávajú zachované (Bureš J., Drápal L., Krčmář Z., Občanský soudní řád, Komentář, Praha 2006, s. 1786). Na základe zásady princípu nepravej retroaktivity procesného práva, tiež na základe absencie osobitnej od tohto všeobecného princípu odchylnej intertemporálnej úpravy pre ustanovenie § 17 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb. v spojení s jeho procesným charakterom, je potom potrebné toto ustanovenie vo všeobecnosti aplikovať vo všetkých konaniach, ktorých predmetom je posudzovanie právnych vzťahov zo spotrebiteľských zmieniek, a to aj zmieniek vystavených pred 23.12.2015. Súd preto aj z tohto dôvodu aj bez návrhu resp. námietky žalovaných 1/-7/ prihliadal na kauzálne okolnosti vystavenia zmieniek.

28.Zmenka vystavená v rozpore so zákazom jej vystavenia nie je listinným cenným papierom, s ktorým by bolo spojené právo na plnenie v listine uvedeného záväzku. Preto žalobca nie je veriteľom uplatňovaných zmenkových pohľadávok voči žalovaným 1/-7/. Z tohto dôvodu súd návrhy žalobcu proti žalovaným 1/-7/ ako nedôvodné v celom rozsahu zamietol.

29.Predmetom konania na základe skutkových tvrdení žalobcu boli iba práva z predložených zmieniek, nie aj práva z pôvodných úverových vzťahov medzi spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. ako veriteľom a žalovanými 1/-7/ ako dlžníkmi, pretože prevod zmenky rubopisom nemá za následok aj postúpenie práv z právneho vzťahu, v ktorom zmenka bola vystavená. Preto v tomto konaní nebolo možné ani potrebné skúmať zmluvné podmienky ani hmotnoprávne nároky spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. voči žalovaným 1/-7/. Pôvodný úverový vzťah tu má význam len pre zistenie, že vystavené zmenky majú súvis so poskytnutím úveru, ktorý je úverom spotrebiteľským.

30.Žalobca bol v konaní v celom rozsahu neúspešný, právo na náhradu trov konania preto žalobcovi nevzniklo. V konaní úspešní žalovaní 1/-7/ si právo na náhradu trov konania neuplatnili, preto o trovách konania účastníkov súd rozhodol tak, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresnom súde Revúca do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok).